

Skarga wniesiona w dniu 7 marca 2006 r. — Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Włoskiej

(Sprawa C-132/06)

(2006/C 108/18)

Język postępowania: włoski

Strony

Strona skarżąca: Komisja Wspólnot Europejskich (przedstawiciele: E. Traversa i M. Afonso, działający w charakterze pełnomocników)

Strona pozwana: Republika Włoska

Żądania strony skarżącej

- stwierdzenie, że przewidując wprost i w sposób generalny w art. 8 i 9 ustawy nr 289 z dnia 27 grudnia 2002 r. (ustawa budżetowa na 2003 r.), rezygnację z kontroli czynności podlegających opodatkowaniu dokonanych w ciągu kilku okresów podatkowych, Republika Włoska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy art. 2 i 22 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. (¹), w związku z art. 10 WE;
- obciążenie Republiki Włoskiej kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

Komisja powołuje się na istnienie podwójnego zobowiązania nałożonego na państwa członkowskie przez prawodawcę wspólnotowego: muszą one przyjąć nie tylko wszelkie akty ustawowe prawa krajowego niezbędne do wykonania szóstej dyrektywy VAT, lecz również wszelkie przepisy administracyjne niezbędne do zagwarantowania przestrzegania przez podatników podatku VAT obowiązków wynikających z tej dyrektywy, a przede wszystkim obowiązku zapłaty podatku z tytułu dokonania w przewidzianym okresie czynności podlegających opodatkowaniu. Wprowadzona przez prawodawcę wspólnotowego harmonizacja podatku VAT pozbawiona byłaby sensu i jakiegokolwiek praktycznego skutku, gdyby krajowe organy podatkowe nie były zobowiązane do wdrożenia skutecznych działań kontrolnych mających na celu zapewnienie „pobierania podatków w ujednolicony sposób we wszystkich Państwach Członkowskich”, zgodnie z motywem czternastym szóstej dyrektywy.

Zasady ustanowione w art. 8 i 9 włoskiej ustawy nr 289/2002 wykraczają daleko poza zakres uznania administracyjnego przyznanego państwom członkowskim przez ustawodawcę wspólnotowego. W istocie zamiast wykorzystać przysługującą jej swobodę uznania w celu zwiększenia skuteczności kontroli podatkowych, Republika Włoska, za pomocą powołanej ustawy, zrezygnowała całkowicie, generalnie, bez względu na jakiegokolwiek różnicę i w sposób prewencyjny ze wszelkich działań kontrolnych dotyczących podatku VAT, tym samym naruszając bezpośrednio przepisy art. 22 szóstej dyrektywy oraz, w konsekwencji, ogólne zobowiązanie objęcia podatkiem VAT wszystkich czynności podlegających opodatkowaniu. Ustawodawca włoski umożliwił wszystkim podatnikom podatku VAT, pozostającym w zakresie jego kompetencji podatkowej, uniknięcie wszelkiej ewentualnej kontroli podatkowej w odniesieniu do kilku okresów podatkowych. Podatnik może uzyskać tę istotną korzyść płacąc kwotę ryczałtu, która nie ma już nic wspólnego z podatkiem VAT, który podlegałby zapłacie od ceny dóbr lub usług dostarczonych lub świadczonych przez podatnika w danym okresie podatkowym.

To radykalne „oddzielenie” zobowiązania podatkowego obliczonego zgodnie z normalnymi zasadami podatku VAT od kwoty płatnej w ramach „condono tombale” [uregulowanie zaległych zobowiązań podatkowych przez zapłatę kwoty ryczałtowej] jest szczególnie widoczne w przypadku, gdy podatnik całkowicie zaniechał składania deklaracji podatkowych. Podatnik może uregulować swoją sytuację w odniesieniu do każdego roku podatkowego przez zapłatę kwoty 1500 EUR, jeśli jest osobą fizyczną, lub 3 000 EUR w przypadku spółki. Podobny brak jakiegokolwiek związku z podstawą opodatkowania dokonanych (lecz nie zadeklarowanych) czynności charakteryzuje również zasady dotyczące „condono tombale”, którego dokonuje się przez złożenie deklaracji uzupełniającej. Kwota podlegająca zapłacie przez podatnika, który zamierza skorzystać z tej możliwości obliczana jest według określonej stawki procentowej (2 %) od podatku VAT, który podlegałby zapłacie z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług w każdym roku podatkowym (lub od podatku VAT nienależnie odliczonego z tytułu nabycia w tym samym okresie).

Tego rodzaju generalna rezygnacja a priori z jakichkolwiek działań kontrolnych może powodować poważne zakłócenia właściwego funkcjonowania wspólnego systemu podatku VAT. W szczególności może ona osłabić zasadę neutralności podatkowej, która sprzeciwia się różnemu traktowaniu podmiotów gospodarczych dokonujących tych samych czynności w zakresie poboru podatku VAT. W istocie każdy wyjątek od reguły skutecznego nakładania i poboru podatku VAT oznacza, z jednej strony, poważny uszczerbek zarówno dla przedsiębiorców włoskich, jak i przedsiębiorców z innych państw członkowskich, będących podatnikami podatku od wartości dodanej na ogólnych zasadach, a z drugiej strony, poważne osłabienie zasady „uczciwej konkurencji” w ramach wspólnego rynku, o której mowa w motywie czwartym szóstej dyrektywy.

(¹) Dz.U. L 145 z dnia 13 czerwca 1977 r., str. 1.